

transect: archeologie, erfgoed, ruimte

Transect-rapport 513

Blaricum, Bierweg 43

Gemeente Blaricum (Noord-Holland)

Archeologisch bureauonderzoek en Inventariserend
Veldonderzoek (IVO; karterende fase)

Auteur	Drs. T. Nales
Versie	Concept
Projectcode	14070016
Datum	18-09-2014
Opdrachtgever	Kabaz Architectuur BNA Loosrechtseweg 204 1215 KD Hilversum
Uitvoerder	Transect Australiëlaan 5-a 3526 AB Utrecht 63.196
Onderzoeksmelding	Gemeente Blaricum
Bevoegde overheid	Transect, Utrecht
Beheer documentatie	

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. A.A. Kerkhoven (Senior archeoloog)	20-09-2014	

ISSN: 2211-7067

© Transect, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van Kabaz Architectuur BNA heeft Transect in september 2014 een archeologisch bureauonderzoek en karterend booronderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Bierweg 43 in Blaricum (gemeente Blaricum). De aanleiding voor het onderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning ten behoeve van de bouw van een woning. Bij de voorgenomen nieuwbouw zal grondverzet plaatsvinden, waardoor de bodem en hiermee eventueel aanwezige archeologische waarden in het gebied kunnen worden verstoord.

Voor het plangebied geldt volgens het gemeentelijk archeologiebeleid een hoge archeologische verwachting. Dit betekent dat voor de voorgenomen bodemingrepen, in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning, ter onderbouwing een archeologische vooronderzoek nodig is.

Op basis van het bureauonderzoek en karterend booronderzoek zijn de volgende conclusies te trekken:

- 1) Het plangebied heeft een hoge verwachting op archeologische waarden uit de periode Midden-Paleolithicum (30000-35000 voor Chr.) tot en met de Vroege Middeleeuwen (450-1050 na Chr.). Deze verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van sandr-/hellingafzettingen in het plangebied, gekoppeld aan de ligging op een hoge stuwwal.
- 2) Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied tot in het midden van de 20^e eeuw onbebouwd is geweest. Daarna is de huidige villawijk aangelegd, waar het plangebied deel van uitmaakt. Voor de Nieuwe Tijd A en B (1500-1850 na Chr.) is daarom sprake van een lage archeologische verwachting op het aantreffen van (nederzettingen)resten. Ook is de verwachting op resten uit de Late Middeleeuwen (1050-1500 na Chr.) laag, omdat het plangebied zich buiten de oorspronkelijke agrarische kern van Blaricum bevindt.
- 3) De ondiepe ondergrond van het plangebied bestaat uit hellingafzettingen. In de top hiervan heeft zich gedurende het Holoceen een holtpodzolgrond kunnen ontwikkelen. Het veldonderzoek heeft echter uitgewezen dat de bodem binnen het bouwvlak zodanig is omgewerkt, dat de oorspronkelijke bodemopbouw en hiermee eventuele archeologische waarden zijn verstoord.
- 4) Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, zodat het veldonderzoek geen aanwijzingen heeft opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische resten in het plangebied.
- 5) Concluderend heeft het plangebied een lage verwachting op het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de periode Midden-Paleolithicum tot Nieuwe Tijd. De aanwezigheid van nederzettingssporen met weinig vondstmateriaal en ingegraven sporen van landgebruik (zoals graven, greppels van raatakkers en middeleeuwse wegpatronen) is echter niet volledig uit te sluiten. Dergelijke resten zijn namelijk (nagenoeg) niet op grond van de gehanteerde onderzoeksmethodiek op te sporen. Deze zouden zich theoretisch deels onder de bouwvoor kunnen bevinden. Feitelijke aanwijzingen hiervoor ontbreken echter in dit onderzoek.

Advies

Uit het bureau- en booronderzoek zijn geen aanwijzingen gekomen voor de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het plangebied. Wij adviseren daarom in het kader van de archeologische monumentenzorg (AMZ) geen aanvullende maatregelen.

Inhoud

1.	Aanleiding	1
2.	Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek	2
3.	Afbakening van het plangebied	3
4.	Planvorming en consequenties toekomstig gebruik	4
5.	Beleidskader	5
6.	Landschap, geomorfologie en bodem	6
7.	Archeologische verwachting en bekende waarden	8
8.	Huidig gebruik, historische situatie en bodemverstoringen	9
9.	Gespecificeerde archeologische verwachting	13
10.	Resultaten veldonderzoek	14
11.	Beantwoording onderzoeksvragen	17
12.	Conclusie en Advies	19
13.	Geraadpleegde bronnen	20
	Bijlage 1: Archeologische beleidskaart van de gemeente Blaricum	21
	Bijlage 2: Geomorfologie	22
	Bijlage 3: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	23
	Bijlage 4: Bodemkaart	24
	Bijlage 5: Archeologische waardenkaart (onderzoeken, waarnemingen, monumenten; bron: Archis)	25
	Bijlage 6: Boorpuntenkaart	26
	Bijlage 6: Foto's van de boringen	27
	Bijlage 7: NEN 5104	31
	Bijlage 8: Boorbeschrijvingen	32

1. Aanleiding

In opdracht van Kabaz Architectuur BNA heeft Transect¹ in september 2014 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Bierweg 43 in Blaricum (gemeente Blaricum). De aanleiding voor het onderzoek is de aanvraag van een omgevingsvergunning ten behoeve van de bouw van een woning. Bij de voorgenomen nieuwbouw zal grondverzet plaatsvinden, waardoor de bodem en hiermee eventueel aanwezige archeologische waarden in het gebied kunnen worden verstoord.

Voor het plangebied geldt volgens het gemeentelijk archeologiebeleid een hoge archeologische verwachting. Dit betekent dat voor de voorgenomen bodemingrepen, in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning, ter onderbouwing een archeologische waardestelling nodig is. Hiervoor dient een archeologisch vooronderzoek te worden uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3.

¹ Transect Archeologie beschikt over een opgravingsvergunning ex artikel 45 van de Monumentenwet, verleend door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

2. Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek

Het archeologisch vooronderzoek bestaat uit een gecombineerd onderzoek, te weten een archeologisch Bureauonderzoek (BO) en een Inventariserend Veldonderzoek (IVO), karterende fase.

Het doel van het archeologisch bureauonderzoek is het specificeren van de archeologische verwachting, dat wil zeggen het aan de hand van beschikbare en nieuwe informatie over de archeologie, cultuurhistorie, geomorfologie, bodemkunde en grondgebruik, bepalen van de kans dat binnen het plangebied archeologische resten kunnen voorkomen. Hiervoor is onder andere het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geraadpleegd, waarin de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) zijn opgenomen. Aanvullende (cultuur)historische informatie is verkregen uit divers voorhanden historisch kaartmateriaal. Om inzicht te krijgen in de opbouw en ontwikkeling van het landschap zijn onder andere de bodemkaart en beschikbaar geologisch-geomorfologisch kaartmateriaal geraadpleegd. Deze informatie is aangevuld met relevante informatie uit achtergrondliteratuur.

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en waar mogelijk bijstellen van de gespecificeerde archeologische verwachting, door het verzamelen van informatie over de feitelijke bodemopbouw, bodemreliëf en bodemintactheid in het plangebied. Hiermee ontstaat inzicht in de landschapsvormende processen en landschappelijke eenheden uit het verleden. Op basis hiervan kan een oordeel worden gegeven over waar, wanneer en in hoeverre het gebied in het verleden geschikt was voor de mens. Ook zullen eventueel aanwezige archeologische waarden in het gebied in kaart worden gebracht. Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd in de vorm van een booronderzoek (IVO-O).

Het onderzoek probeert hiermee aan de hand van feitelijke informatie antwoord te geven op de volgende vragen:

- Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?
- Wat is de bodemopbouw, zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante bodemniveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?
- In hoeverre zijn de archeologisch relevante bodemniveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?
- Zijn er aanwijzingen dat er ook daadwerkelijk archeologische waarden liggen (archeologische indicatoren of resten)? En uit welke periode(-n) dateren deze?
- Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?

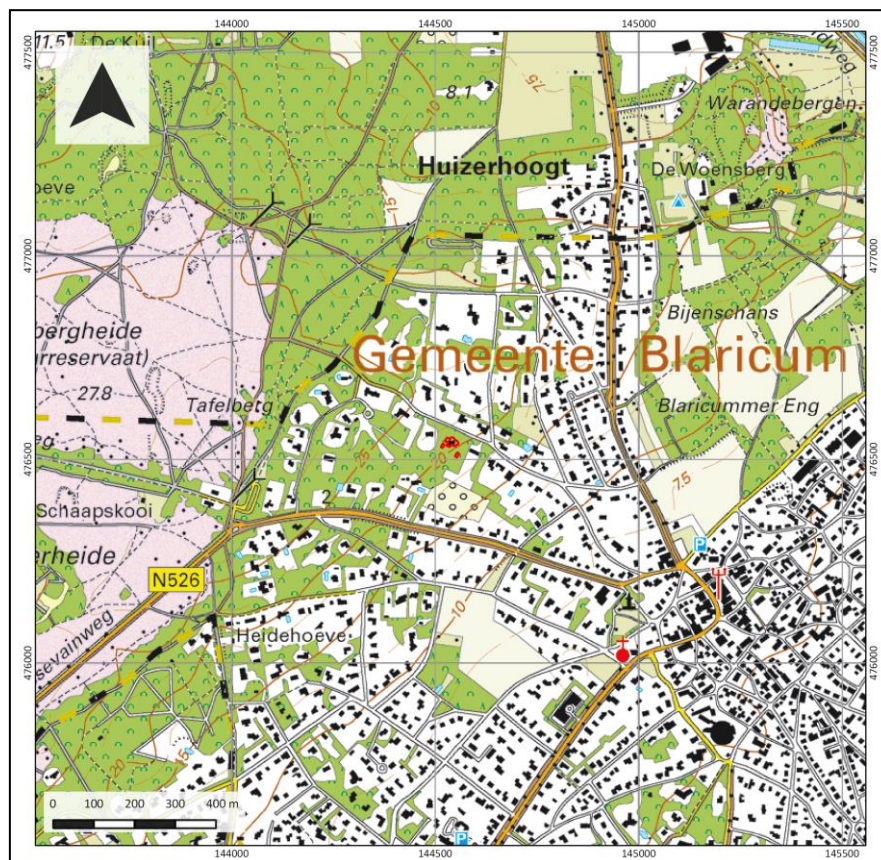
Het resultaat van het archeologisch vooronderzoek is dit rapport met een conclusie omtrent het risico dat eventueel aanwezige archeologische waarden in het plangebied worden verstoord als gevolg van de voorgenomen plannen. Op basis van dit rapport neemt het bevoegd gezag een beslissing in het kader van de vergunningverlening of planprocedure. Het rapport bevat waar mogelijk gegevens over de – verwachte – aan- of afwezigheid, aard, omvang, ouderdom, gaafheid, conservering en (relatieve) kwaliteit van archeologische waarden. Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.3 (KNA 3.3). Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd conform protocol 4003 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.3 (KNA 3.3).

3. Afbakening van het plangebied

Gemeente	Blaricum
Plaats	Blaricum
Toponiem	Bierweg 43
Kaartblad	26C
Centrumcoördinaat	144.540 / 476.530

Binnen het archeologisch bureauonderzoek is onderscheid gemaakt in het plangebied en het onderzoeksgebied. Het plangebied is het gebied waarin de geplande bodemingrepen zullen plaatsvinden. Het onderzoeksgebied omvat het plangebied en een deel van het direct omringende gebied en wordt bij het onderzoek betrokken om tot een beter inzicht te komen in de archeologische, (cultuur)historische en bodemkundige situatie in het plangebied. Het onderzoeksgebied betreft een straal van circa 500 meter rondom het plangebied.

Het plangebied omvat het toekomstig bouwvlak van een woning aan de Bierweg 43 in Blaricum. Het bouwvlak overlapt een bestaande woning, die in het kader van de nieuwbouwplannen is verwijderd. Het nieuwe huis krijgt een oppervlak van circa 480 m². Tevens zal een bijgebouw en een zwembad worden aangelegd, ieder met een oppervlakte van 50 m². De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

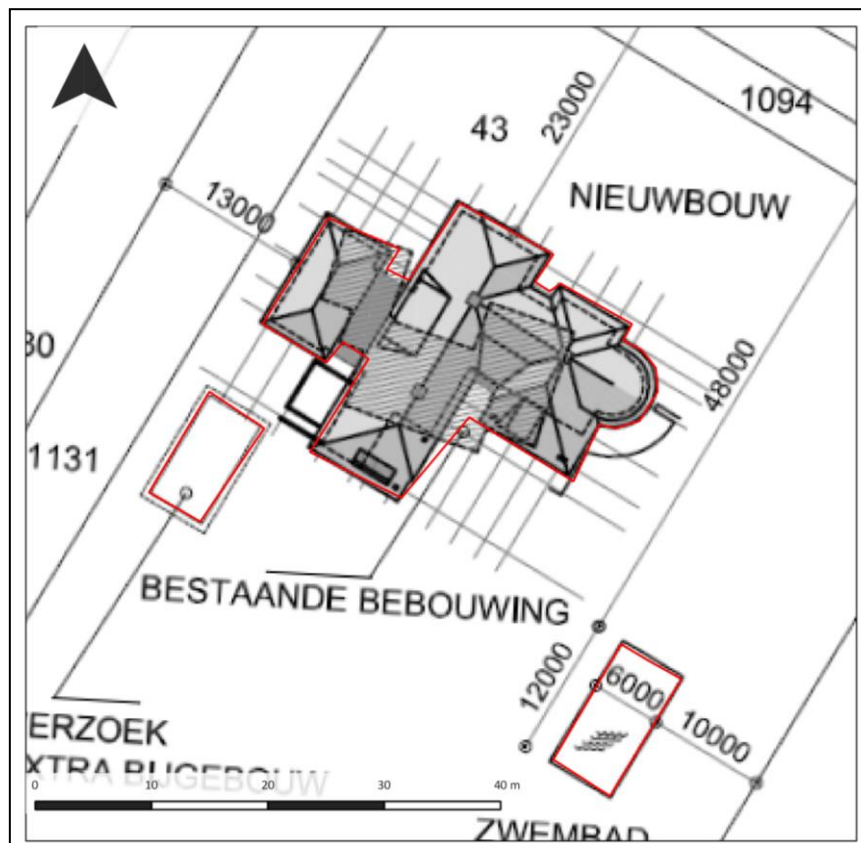

Figuur 1: Ligging van het plangebied (met rode lijnen en een pijl weergegeven).

4. Planvorming en consequenties toekomstig gebruik

Kader	Omgevingsvergunning
Planvorming	Nieuwbouw van een woning
Bodemverstorende werkzaamheden	Graafwerkzaamheden

In het plangebied zal een nieuwe woning worden gebouwd op de plaats waar de oude woning aan de Bierweg 43 heeft gestaan. Deze voormalige woning is inmiddels gesloopt. Het nieuwe huis omvat naast de hoofd woning een bijgebouw ten zuidwesten van het plangebied en een zwembad en zuidoosten ervan. Een tekening van de nieuwe situatie is weergegeven in figuur 2. Voor de nieuwbouw zal de grond ten behoeve van de funderingen worden uitgegraven tot een diepte van 80 cm –Mv, voor de kelder onder het huis tot een diepte van circa 3,5 m –Mv. De uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied brengt grondverstoring met zich mee, waardoor eventueel aanwezige archeologische waarden kunnen worden aangetast.

Figuur 2: Tekening van de toekomstige situatie in het plangebied. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

5. Beleidskader

Onderzoekskader	Omgevingsvergunning
Beleidskader	Bestemmingsplan
Onderzoeksgrens	200 m ² en dieper dan 50 cm –Mv

In 1992 heeft Nederland het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed ondertekend; ook wel het Verdrag van Malta of Valletta genoemd, naar het eiland en de plaats waar het is ondertekend. Het Verdrag is in 1998 geratificeerd en op 1 september 2007 via de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) geïmplementeerd. De Wamz is een wijzigingswet en omvat een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Wet Milieubeheer, de Ontgrondingenwet en de Woningwet. Vanuit de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) bestond al een verplichting om bij de voorbereiding van bestemmingsplannen alle ter zake doende belangen mee te wegen. In feite is de Wamz een concrete invulling en verdere verbreding van deze verplichting.

Het archeologiebeleid van de gemeente Blaricum inzake het plangebied staat verwoord in het bestemmingsplan *Villagebied 2013* en is gebaseerd op de archeologische beleidskaart van de BEL-gemeenten (Blaricum, Eemnes en Laren). Op deze kaart is per zone vastgelegd welke archeologische verwachting een gebied heeft. Het plangebied is aangeduid als een zone met een hoge archeologische verwachting (bijlage 1). Aan dit gebied is in het bestemmingsplan een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 7' gekoppeld. Initiatieven in dit gebied die kleiner zijn dan 200 m² en waarbij bodemingrepen niet dieper reiken dan 50 cm –Mv worden vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Omdat de voorgenomen ingreep de vrijstellingsgrenzen voor dit gebied overschrijdt, geldt op basis van het bestemmingsplan een archeologische onderzoeksplicht.

6. Landschap, geomorfologie en bodem

Archeoregio	Midden-Nederlands zandgebied
Geomorfologie	11B3: hoge stuwwal
Maaiveld	Circa 21 m +NAP
Bodem	Y30: holtpodzolgronden
Grondwater	GWT VII

Landschap

Het plangebied ligt in het Midden-Nederlandse zandgebied, een gebied dat gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van hoge stuwwallen, die zich gedurende de voorlaatste ijstijd hebben kunnen vormen (de stuwwallen van 't Gooi, Berendsen, 2000). In die voorlaatste ijstijd (het Saalien, circa 370.000 tot 130.000 jaar geleden) lag er tot in Midden-Nederland landijs, dat de daar eerder gelegen oudere grofzandige rivierafzettingen van de Rijn en Maas voor zich uit heeft gestuwd. Hierdoor zijn stuwwallen ontstaan. Aan de randen van de stuwwallen komt lokaal verspoeld sediment voor dat is afgezet als gevolg van smeltwater dat van het landijs afkomstig is (zogenaamde sandrafzettingen).

In de laatste ijstijd (het Weichselien, circa 120.000 – 10.000 jaar geleden) was er geen sprake van de aanwezigheid van landijs, maar kende Nederland wel een zeer koud en droog klimaat. Hierdoor werden vanuit drooggevalen rivierbeddingen en de Noordzeebodem als gevolg van het ontbreken van vegetatie grote hoeveelheden zand weggeblazen om verder afgezet te worden als dekzand. Dekzand is ook tegen de westrand van de stuwwal afgezet en in de dalen die de stuwwal hebben doorsneden. Met het verbeteren van het klimaat aan het eind van het Weichselien, raakte het dekzand begroeid en werd het dekzandrelief gedurende het Holoceen (de huidige geologische periode) als het ware 'vastgelegd'.

Geomorfologie

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied in een zone waarbinnen zich een hoge stuwwal bevindt (kaartcode 11B3, bijlage 2). Op basis van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is de ligging van de stuwwal in het plangebied eveneens te herkennen, maar ligt het niet op het hoogste punt (bijlage 3). Deze ligt namelijk even ten westen van het plangebied, ter plaatse van de Tafelberg (36 m +NAP). Het plangebied zelf, ten oosten van de Tafelberg, ligt op een lager deel van deze stuwwal (op circa 21,0 m +NAP).

Bodem

Volgens de bodemkaart ligt het plangebied in een zone met holtpodzolgronden (kaartcode Y30). Een holtpodzolgrond is een moderpodzolbodem, die zich kenmerkt door het voorkomen van een duidelijke uitspoelingslaag (E-horizont, van 8-12 cm dik) onder een dunne humeuze bovengrond (A-horizont, ca. 5 cm). Onder de inspoelingslaag zijn inspoelingslagen aanwezig (B(h/s)-horizonten en BC-horizonten boven onveranderd moedermateriaal (C-horizont). In de term moderpodzolgrond is gebruik gemaakt van een naam voor een bepaalde humusvorm, namelijk moder. Deze humusvorm bestaat uit uitwerpselen van kleine bodemdieren en grotere fragmenten plantenmateriaal. De aanwezigheid van moder maakt de eerder besproken inspoelingshorizont (B-horizont) lossier dan die bij andere podzolgronden. De term 'holt', een oude benaming voor 'bos' geeft aan dat een holtpodzolgrond vaak in (oude) bossen wordt aangetroffen. Over het algemeen zijn holtpodzolgronden relatief vruchtbaar, omdat de vegetatie beter in staat was zich te herstellen (De Bakker, 1966). Omdat het gebied echter in de bebouwde kom ligt en wordt omgeven door bebouwing, moet rekening gehouden worden dat (delen van) het bodemprofiel zijn aangetast als gevolg van (sub)recente graafwerkzaamheden.

Grondwatertrap

De grondwatertrap in het plangebied is VII. Dit betekent over het algemeen dat er sprake is van relatief hoger en droger gelegen gronden, waarbij de gemiddeld hoogste grondwaterstand beneden 80 cm –Mv wordt aangetroffen en de gemiddeld laagste grondwaterstand zelfs dieper dan 180 cm – Mv. Vanuit archeologisch oogpunt betekenen dergelijke grondwaterstanden dat zowel organische (zaken als leer, hout) als anorganische resten goed in de bodem geconserveerd kunnen zijn gebleven. Voor wat betreft (onverbrande) organische resten moet wel het voorbehoud worden gemaakt, dat door schommelingen in de grondwaterstand en door oxidatie (als gevolg van de relatief hoge grondwaterstand) deze enigszins kunnen zijn gedegradeerd.

7. Archeologische verwachting en bekende waarden

Wettelijk beschermd monument	Nee
AMK terrein	Nee
Verwachting gemeentelijke beleidskaart	Hoog
Archeologische waarden en/of informatie	Nee

Het plangebied heeft volgens het centraal archeologisch informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geen archeologisch wettelijk beschermde status en is ook niet opgenomen op de Archeologische Monumentenkaart (AMK). Op de gemeentelijke verwachtingskaart kent het terrein een hoge archeologische verwachting (bijlage 1). Deze verwachting is vermoedelijk gebaseerd op de ligging van het plangebied op een stuwwal. Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) heeft het plangebied ook een hoge archeologische verwachting (bijlage 5). Deze verwachting heeft vermoedelijk te maken met de aanwezigheid van stuwwalafzettingen, in combinatie met holtpodzolgronden.

In het plangebied zijn voor zover bekend in het verleden geen archeologische waarnemingen gedaan en heeft in het verleden niet eerder onderzoek plaatsgevonden. In de directe omgeving van het plangebied heeft wel eerder archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Ook zijn twee waarnemingen bekend:

- Direct ten oosten van het plangebied, aan de Bierweg 41, heeft archeologisch vooronderzoek plaatsgevonden (onderzoeksmelding 58.798). De resultaten van dit onderzoek zijn voornamelijk niet vrijgegeven.
- Aan de Naarderweg 58 heeft eveneens in het kader van bouwwerkzaamheden archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Ook hiervan zijn geen resultaten vrijgegeven (onderzoeksmelding 55.410).
- Ten zuiden van het plangebied heeft aan de Bussummerweg 19 een archeologisch vooronderzoek plaatsgevonden, waar hellingafzettingen zijn aangetroffen onder een omgewerkt esdek. Er zijn geen resten gevonden die wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats (onderzoeksmelding 52.844)
- Op een afstand van 170 m ten zuidwesten van het plangebied, naast het onderzochte gebied aan de Naarderweg 58 is een opgraving uitgevoerd door de heemkundekring Naerdincklant. Er zijn bij die opgraving in totaal 150 stuks aardewerk gevonden, alle uit verstoorde grond. Of de resten nu in verband staan met een nederzetting is onduidelijk, maar de grote hoeveelheid lijkt er mogelijk wel op te wijzen (waarnemingsnummer 22.488). De meeste scherven dateren uit de IJzertijd en worden mogelijk in relatie met pottenbakkersactiviteiten geplaatst.
- 400 m ten zuiden van het plangebied is een neolithische bijl gevonden (waarnemingsnummer 15.216). De bijl is door een graafmachinist gevonden bij graafwerkzaamheden.

8. Huidig gebruik, historische situatie en bodemverstoringen

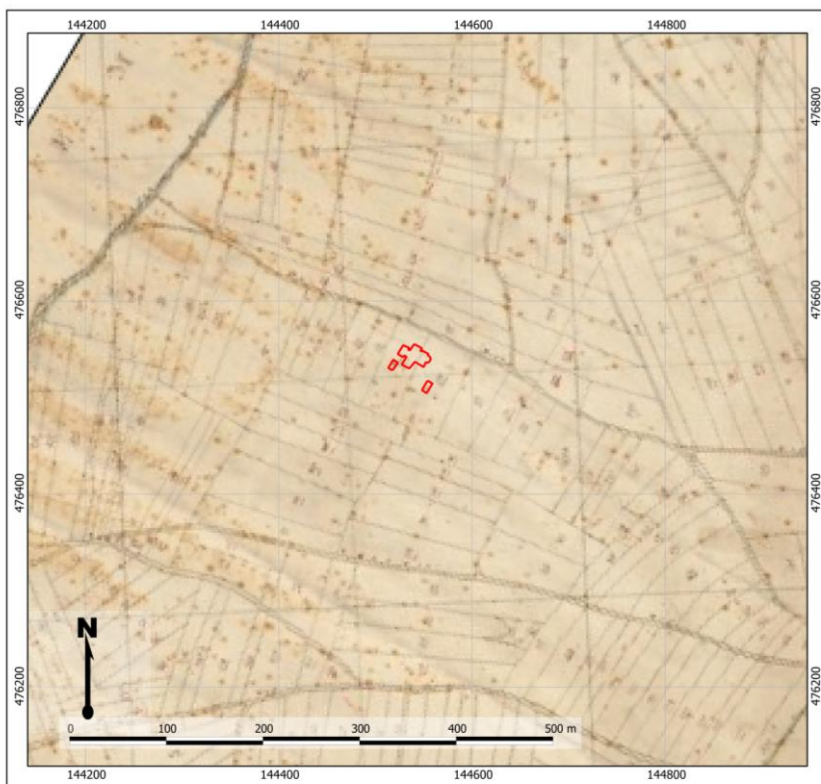
Historische bebouwing	Nee
Historisch gebruik	Bouwland
Huidig gebruik	Braakliggend na sloop voormalige woning
Bodemverstoringen	Waarschijnlijk (bouw en sloop woning)

Historische situatie

Het plangebied ligt in het voormalig agrarisch buitengebied van Blaricum. Dit is op verschillende historische kaarten te zien. Aan het begin van de 19^e eeuw waren de twee percelen waar het plangebied deel van uitmaakt in gebruik als bouwland, getuige de Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel (OAT) bij het kadastrale minuutplan van 1811-1832 (figuur 2). In het begin van de 20^e eeuw raakte het gebied bebost, waarna vanaf de jaren '70 van de vorige eeuw een villawijk is ontstaan waar ook de Bierweg deel van uitmaakt (figuren 3-6). Tot die tijd is het plangebied onbebouwd gebleven. Blaricum zelf is van oorsprong een arme boerennederzetting, toen men omstreeks de 10^e eeuw in het gebied kwam te wonen. Toen het Gooi aan het einde van de 19^e eeuw werd 'ontdekt' door welvarende Amsterdammers, dichters, schrijvers en kunstenaars veranderde Blaricum langzamerhand in het rijke dorp dat het nu is, met een beschermde dorpskern en riant villabebouwing eromheen.

Huidig gebruik en bodemverstoringen

Het plangebied is halverwege de 20^e eeuw bebouwd geraakt. De aanleg van deze woning zal de bodem ter plaatse in elk geval ten dele hebben verstoord, evenals de recente sloop ervan. Mogelijk dat het vroegere gebruik van het plangebied ook voor bodemverstoring heeft gezorgd (bijvoorbeeld door beakking). Het is echter op basis van bureauonderzoek niet te zeggen in welke mate er bodemverstoring heeft plaatsgevonden in het plangebied.

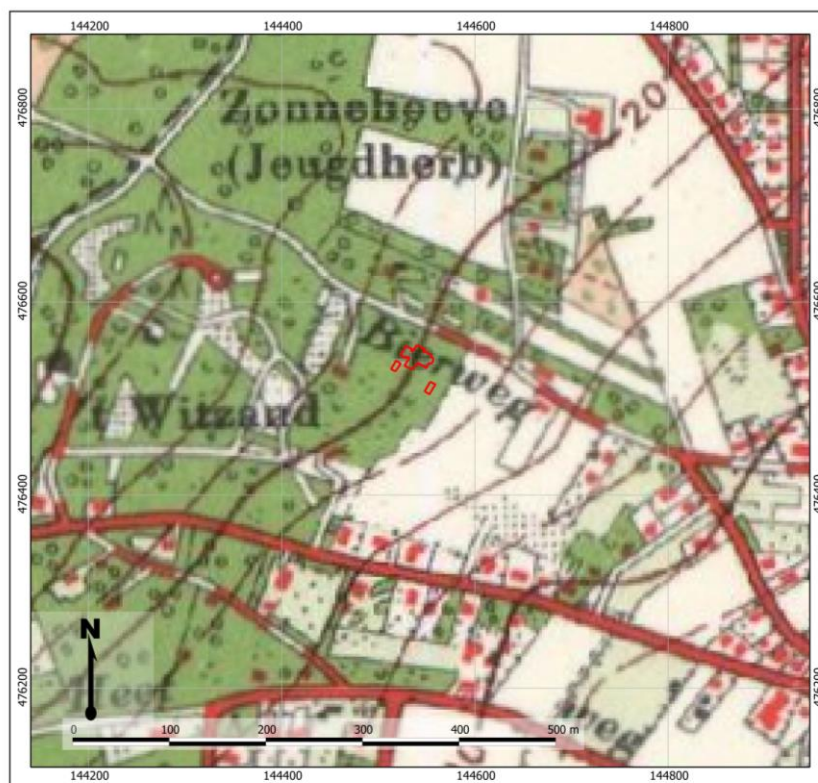
Figuur 2: Uitsnede van de kadastrale Minuut uit 1811-1832. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

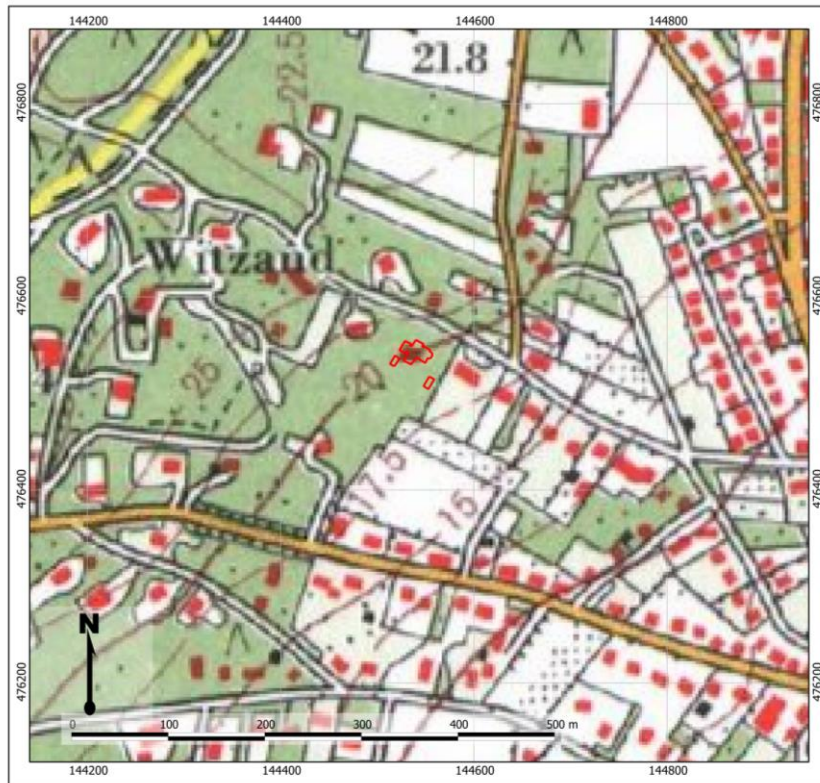
Figuur 3: Uitsnede van een topografische kaart uit 1904. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 4: Uitsnede van een topografische kaart uit 1943. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 5: Uitsnede van een topografische kaart uit 1954. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

Figuur 6: Uitsnede van een topografische kaart uit 1974. Het plangebied is met rode lijnen weergegeven.

9. Gespecificeerde archeologische verwachting

Kans op archeologische waarden	Hoog
Periode	Midden-Paleolithicum – Late Middeleeuwen Nieuwe tijd C
Complextypen	Nederzettingen, sporen van landgebruik, grafvelden Funderingen gesloopte bebouwing
Stratigrafische positie	In de top van sandrafzettingen en het dekzand

Aanwezigheid en dichtheid

Het plangebied ligt op een hoge stuwwal, in een gebied met relatief vruchtbare holtpodzolgronden. Op grond van de ouderdom en karakteristieken van de verwachte afzettingen in het gebied, kunnen in het plangebied theoretisch gezien vindplaatsen uit de periode Midden-Paleolithicum – Late Middeleeuwen aanwezig zijn. In de nabije omgeving van het plangebied zijn in elk geval archeologische resten bekend uit het Neolithicum en de IJzertijd. Op basis van historisch kaartmateriaal kan worden gesteld dat het plangebied pas aan het einde van de 20^e eeuw bebouwd werd. Daarvoor is het in de 19^e eeuw in gebruik geweest als bouwland en raakte het in het midden van de 20^e eeuw bebost.

Stratigrafische positie

Het archeologisch relevante niveau ligt direct onder het maaiveld en wordt gevormd door de top van het dekzand- en van sandrafzettingen. In het geval dekzand aanwezig is, zullen de archeologische resten uit het Midden-Paleolithicum in de top van de sandrafzettingen bevinden, terwijl resten uit het Laat-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen juist op het dekzand liggen. Als dekzand ontbreekt, kennen de sandrafzettingen een verwachting op resten uit het Midden-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen. In beide afzettingen kunnen in de top sporen van bodemvorming aanwezig zijn, die indicatief zijn voor zowel de diepteligging van archeologische resten en de mate van intactheid ervan (te weten in- en uitspoelingshorizonten, zie Hoofdstuk 6).

Complextypen

In het plangebied worden (onverhoogde) nederzettingsterreinen, grafvelden en sporen van infrastructuur en landgebruik verwacht². Nederzettingencomplexen zouden zich kunnen kenmerken door een vondstlaag of dichte vondstenstrooiing, afhankelijk van de langdurigheid van eventuele bewoning op die plek. Daarentegen zullen relatief kortstondige bewoning, grafvelden en infrastructuur en sporen van landgebruik zich juist kenmerken door grondsporen en verkleuringen in de bodem en in veel mindere mate door de aanwezigheid van vondstmateriaal. Derhalve kan over de aanwezigheid van laatstgenoemde complexen enkel uitspraken gedaan worden op basis van de mate van intactheid van de bodem. Deze is naar verwachting in delen van het plangebied door sloop- en graafwerkzaamheden lokaal aangetast, maar in hoeverre daardoor eventueel aanwezige archeologische resten verdwenen zijn, is niet bekend.

² Deze laatste theoretisch gezien vanaf het Neolithicum, met de opkomst van landbouw.

10. Resultaten veldonderzoek

Onderzoeksmethodiek

Het doel van het booronderzoek is het toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting in het plangebied, zoals deze is opgesteld in Hoofdstuk 9. Hiertoe is in het plangebied een karterend booronderzoek uitgevoerd. De boringen zijn daarbij gebruikt om zowel de mate van intactheid van de bodem te bepalen als om de aanwezigheid van archeologische waarden vast te stellen. In totaal zijn in het plangebied 9 boringen gezet (boring 1 tot en met 9; zie bijlagen 6 tot en met 9).

De boringen hebben een diepte tot maximaal 140 cm –Mv en zijn handmatig gezet met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 15 cm. Om tot een gedegen bodembeschrijving te komen zijn de boorpunten voorgeboord met behulp van een 7 cm Edelmanboor. De zandmonsters zijn door middel van zeven in het veld doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals bot, aardewerk, baksteen, bewerkt vuursteen en houtskool). Hiervoor is gebruik gemaakt van een zeef met een maaswijdte van 2 mm. De boringen zijn beschreven volgens de NEN5104 en de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008). Deze beschrijvingen zijn terug te vinden in Bijlage 7.

De boringen zijn in een grid van 10 bij 15 m in het plangebied uitgezet en verspreid in de te verstoren gebieden (*sensu* SIKB leidraad karterend booronderzoek methode E2; om de trefkans te vergroten). Daarbij bedraagt de afstand tussen de boringen 15 m en de afstand tussen de boorraaien 13 m. De ligging van de boringen is opgenomen in bijlage 6. De coördinaten en de hoogteligging van de boorpunten zijn ingemeten met behulp van een meetlint en een dGPS.

Veldwaarnemingen

Het plangebied betreft een open plek in het bos, waar tot voor kort een woning heeft gestaan. Daar waar de woning stond was ten tijde van het veldonderzoek zichtbaar een kuil aanwezig. De sloop van de woning en het bouwrijp maken van het plangebied lijken delen van het plangebied te hebben verstoord. Daaromheen lag nog een bostuin, die begroeid was met bomen en lage ondergroei. Enkele foto's van het plangebied zijn opgenomen in figuur 7. Omdat delen van de bodem in het plangebied zijn vergraven, zijn ook enkele boringen ter vergelijking naast de vergraven delen verricht.

Figuur 7: Foto's van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek.

Bodemopbouw en lithologie

Over het algemeen genomen worden onder in de boringen pleistocene hellingafzettingen aangetroffen, die worden afgedekt door een pakket omgewerkt humeus zand. De hellingafzettingen zijn vermoedelijk reeds in de loop van het Pleistoceen langs de helling verplaatst. De vlekkerigheid van het humeuze pakket wijst erop, dat sprake is van verstoring, maar niet in alle boringen is de verstoring zodanig, dat de bodem als volledig verstoord is te beschouwen.

Onder in de boringen zijn vanaf een diepte tussen 45-90 cm –Mv hellingafzettingen aangetroffen, die bestaan uit matig grof zand (korrelmediaan 210-300 µm). Het zand is daarbij slecht gesorteerd, hetgeen hoogstwaarschijnlijk het gevolg is van een ‘vermenging’ van de gestuwde afzettingen met dekzand. Sporadisch zijn in de top van de afzettingen enkele fragmenten grind aanwezig. Bovenop de hellingafzettingen ligt een sterk humeus, donkerbruingrijs zandpakket. Dit pakket is circa 45 tot 90 cm dik en is vermoedelijk in oorsprong aangelegd als plaggendek. In dit dek zijn diverse fragmenten rood baksteen aangetroffen.

In de top van de stuwwalafzettingen zijn direct onder het humeuze dek nog duidelijke sporen van bodemvorming aanwezig. In boring 1, 3 en 4 is sprake van een geleidelijke overgang van het plaggendek naar een deels intacte podzolbodemp, waarvan de inspoelingslaag in de top van de pleistocene afzettingen nog aanwezig is (Bs-horizont). De ‘plakkerige’ aard van de inspoelingslaag (Bs-horizont) doet een oorspronkelijke holtpodzolgrond vermoeden (lithologische code: Zs2, Bijlage 9). Het kleurverloop is duidelijk in de opnames in bijlage 8 terug te zien. Ook in boringen 7, 8 en 9 is nog een inspoelingshorizont te herkennen, hoewel hier het bodemprofiel minder intact gebleven is. In deze boringen heeft verstoring plaatsgevonden tot in de BC-horizont (circa 75-90 cm –Mv). Mogelijk dat landbewerking en de aanleg van de tuin van het vorige woonhuis de bodem hier heeft aangetast. Resten van de oorspronkelijke bodemlagen (in- en uitspoelingslagen) zijn nog wel in de humeuze bovengrond te herkennen (in de vorm van brokken). Dat is niet meer het geval bij boring 2, 5 en 6 waar onder het recent verstoord humeus dek alleen nog een C-horizont aanwezig is.

Archeologische indicatoren

Tijdens het veldonderzoek zijn in het plangebied geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een vindplaats in het plangebied. Het aangetroffen materiaal betrof hoofdzakelijk relatief modern en niet nader te determineren baksteenpuin, dat afkomstig was uit de humeuze bovengrond en niet van archeologische betekenis was.

Interpretatie

Uit het veldonderzoek is gebleken dat in het plangebied als gevolg van de sloop van de woning en het bouwrijp maken van het bouwvlak de bodem grotendeels verstoord is geraakt. De boringen gezet binnen het bouwvlak (boringen 2, 5, 6 en 7) laten een grotendeels verstoord bodemopbouw zien. Daarbuiten is echter nog een deels intact podzolprofiel in de ondergrond aanwezig is. In een aantal boringen zijn onder het humeuze dek nog verschillende restanten van inspoelingslagen waargenomen, waarbij in boring 1, 3 en 4 zelfs nog delen van een inspoelingslaag (Bs-horizont) herkend zijn. Op basis van de uiterlijke kenmerken is het podzolprofiel in het plangebied te typeren als een holtpodzolgrond. Dit schept voor die plekken theoretisch nog verwachtingen ten aanzien van de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied.

Er zijn tijdens het veldonderzoek echter geen archeologische indicatoren gevonden, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De aanwezigheid van een nederzettingsterrein is daarmee niet heel waarschijnlijk. Tevens is een deel van de oorspronkelijke top van de oorspronkelijke bodem verdwenen, waardoor het de verwachting is dat (delen van) een vindplaats verstoord zou zijn

geraakt. Daaronder vallen met name vindplaatsen uit de steentijd (Laat-Paleolithicum – Neolithicum), die zich doorgaans kenmerken door vondststrooiingen (vuursteen). Deze zullen in ieder geval zijn verploegd. De aanwezigheid van nederzettingssporen met weinig vondstmateriaal en ingegraven sporen van landgebruik (zoals graven, greppels van raatakkers en middeleeuwse wegpatronen) is niet volledig uit te sluiten. Dergelijke resten zijn namelijk (nagenoeg) niet op grond van de gehanteerde onderzoeksmethodiek op te sporen. Deze zouden zich theoretisch gezien nog deels onder de bouwvoor kunnen bevinden. Feitelijke aanwijzingen voor deze zaken ontbreken echter in dit onderzoek.

11. Beantwoording onderzoeksvragen

1. Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?

Het plangebied ligt op een hoge stuwwal. In de boringen zijn hellingafzettingen aangetroffen die hieraan kunnen worden gerelateerd.

2. Wat is de bodemopbouw, zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante bodemniveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?

Onder in de boringen zijn vanaf een diepte tussen 45-90 cm –Mv hellingafzettingen aangetroffen, die bestaan uit matig grof zand (korrelmediaan 210-300 µm). Het zand is daarbij slecht gesorteerd, hetgeen hoogstwaarschijnlijk het gevolg is van een ‘vermenging’ van de gestuwde afzettingen met dekzand. Sporadisch zijn in de top van de afzettingen enkele fragmenten grind aanwezig. Bovenop de hellingafzettingen ligt een sterk humeus, donkerbruinrijks zandpakket. Dit pakket is circa 45 tot 90 cm dik en is vermoedelijk in oorsprong aangelegd als plaggendek. In dit dek zijn diverse fragmenten rood baksteen aangetroffen. In de top van de stuwwalafzettingen zijn direct onder het humeuze dek nog duidelijke sporen van bodemvorming aanwezig. In boring 1, 3 en 4 is sprake van een geleidelijke overgang van het plaggendek naar een deels intacte podzolbodem, waarvan de inspoelingslaag in de top van de pleistocene afzettingen nog aanwezig is (Bs-horizont). De ‘plakkerige’ aard van de inspoelingslaag (Bs-horizont) doet een oorspronkelijke holtpodzolgrond vermoeden.

3. In hoeverre zijn de archeologisch relevante bodemniveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?

Uit het veldonderzoek is gebleken dat in het plangebied als gevolg van de sloop van de woning en het bouwrijp maken van het bouwvlak de bodem grotendeels verstoord is geraakt. De boringen gezet binnen het bouwvlak (boringen 2, 5, 6 en 7) laten een grotendeels verstoord bodemopbouw zien. Daarbuiten is echter nog een deels intact podzolprofiel in de ondergrond aanwezig is. In een aantal boringen zijn onder het humeuze dek nog verschillende restanten van inspoelingslagen waargenomen, waarbij in boring 1, 3 en 4 zelfs nog delen van een inspoelingslaag (Bs-horizont) herkend zijn. Op basis van de uiterlijke kenmerken is het podzolprofiel in het plangebied te typeren als een holtpodzolgrond. Dit schept voor die plekken theoretisch nog verwachtingen ten aanzien van de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied.

4. Zijn er aanwijzingen dat er ook daadwerkelijk archeologische waarden liggen (archeologische indicatoren of resten) in de vorm van cultuurlaag, houtskoolresten, botmateriaal of aardewerk? En uit welke periode(-n) dateren deze? Is begrenzing van de resten mogelijk?

Er zijn tijdens het veldonderzoek geen archeologische indicatoren gevonden, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De aanwezigheid van een nederzettingsterrein is daarmee niet heel waarschijnlijk. Tevens is een deel van de oorspronkelijke top van de oorspronkelijke bodem verdwenen, waardoor het de verwachting is dat (delen van) een vindplaats verstoord zou zijn geraakt. Daaronder vallen met name vindplaatsen uit de steentijd (Laat-Paleolithicum – Neolithicum), die zich doorgaans kenmerken door vondststrooiingen (vuursteen). Deze zullen in ieder geval zijn verploegd.

5. Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?

Als gevolg van de mate van verstoring van de ondergrond van het plangebied in combinatie met het ontbreken van archeologische vondsten is de verwachting op een intacte

archeologische vindplaats uit de periode Midden-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen laag. Voor de periode Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd is op basis van het bureauonderzoek reeds sprake van een lage archeologische verwachting.

De aanwezigheid van nederzettingssporen met weinig vondstmateriaal en ingegraven sporen van landgebruik (zoals graven, greppels van raatakkers en middeleeuwse wegpatronen) is niet volledig uit te sluiten. Dergelijke resten zijn namelijk (nagenoeg) niet op grond van de gehanteerde onderzoeksmethodiek op te sporen. Deze zouden zich theoretisch gezien nog deels onder de bouwvoor kunnen bevinden. Feitelijke aanwijzingen voor deze zaken ontbreken echter in dit onderzoek.

12. Conclusie en Advies

Op basis van het vooronderzoek zijn de volgende conclusies te trekken:

- 1) Het plangebied heeft een hoge verwachting op archeologische waarden uit de periode Midden-Paleolithicum (30000-35000 voor Chr.) tot en met de Vroege Middeleeuwen (450-1050 na Chr.). Deze verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van sandr-/hellingafzettingen in het plangebied, gekoppeld aan de ligging op een hoge stuwwal.
- 2) Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied tot in het midden van de 20^e eeuw onbebouwd is geweest. Daarna is de huidige villawijk aangelegd, waar het plangebied deel van uitmaakt. Voor de Nieuwe Tijd A en B (1500-1850 na Chr.) is daarom sprake van een lage archeologische verwachting op het aantreffen van (nederzettingen)resten. Ook is de verwachting op resten uit de Late Middeleeuwen (1050-1500 na Chr.) laag, omdat het plangebied zich buiten de oorspronkelijke agrarische kern van Blaricum bevindt.
- 3) De ondiepe ondergrond van het plangebied bestaat uit hellingafzettingen. In de top hiervan heeft zich gedurende het Holoceen een holtpodzolgrond kunnen ontwikkelen. Het veldonderzoek heeft echter uitgewezen dat de bodem binnen het bouwvlak zodanig is omgewerkt, dat de oorspronkelijke bodemopbouw en hiermee eventuele archeologische waarden zijn verstoord.
- 4) Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, zodat het veldonderzoek geen aanwijzingen heeft opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische resten in het plangebied.
- 5) Concluderend heeft het plangebied een lage verwachting op het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de periode Midden-Paleolithicum tot Nieuwe Tijd. De aanwezigheid van nederzettingssporen met weinig vondstmateriaal en ingegraven sporen van landgebruik (zoals graven, greppels van raatakkers en middeleeuwse wegpatronen) is echter niet volledig uit te sluiten. Dergelijke resten zijn namelijk (nagenoeg) niet op grond van de gehanteerde onderzoeksmethodiek op te sporen. Deze zouden zich theoretisch deels onder de bouwvoor kunnen bevinden. Feitelijke aanwijzingen hiervoor ontbreken echter in dit onderzoek.

Advies

Uit het bureau- en booronderzoek zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied naar voren gekomen. Wij adviseren daarom in het kader van de archeologische monumentenzorg (AMZ) geen aanvullende maatregelen. Op het moment dat tijdens graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische vondsten worden gedaan, geldt een wettelijke meldingsplicht deze te melden bij de bevoegde overheid (gemeente Blaricum).

Kanttekening

Onderhavig onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke methoden en inzichten en is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische resten niet gegarandeerd worden. Wanneer bij graafwerkzaamheden toch onverhoopt archeologische vondsten worden gedaan, dient u deze conform de Monumentenwet 1988, artikel 53, te melden. Om praktische redenen kunt u de melding bij de gemeente doen.

13. Geraadpleegde bronnen

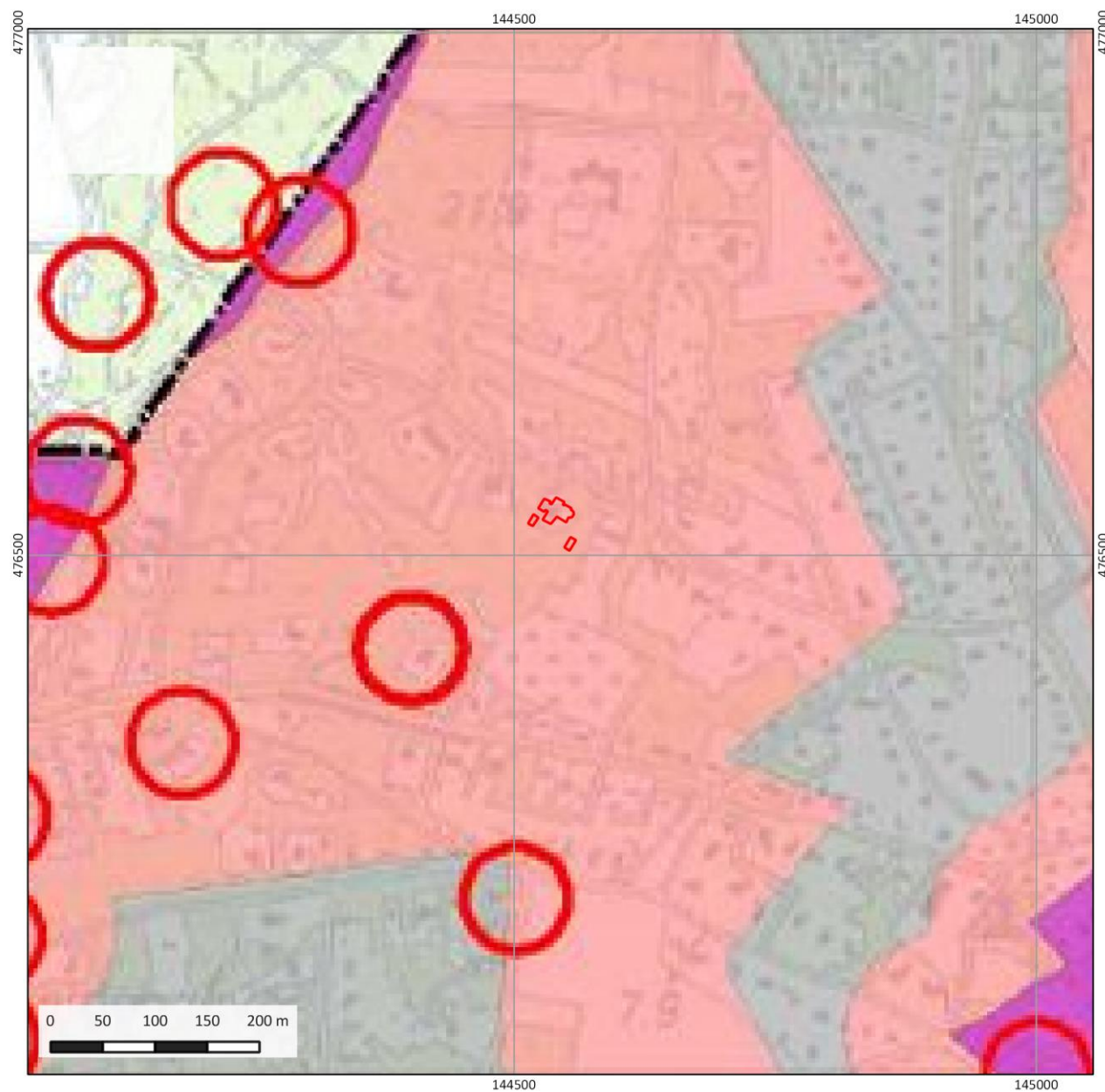
Archeologische kaarten en databestanden:

- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem II (Archis2), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, 3^e generatie, IKAW, Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB), Amersfoort, 2008.
- www.ahn.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.watwaswaar.nl
- www.bodemloket.nl
- www.bodemdata.nl

Literatuur:

- Alterra, 2005, de geomorfologische kaart van Nederland, Wageningen
- Bakker, H. de, 1966. *De subgroepen van het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland*. In: Boor en Spade.
- Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A., 2000. *Landschappelijk Nederland*. Assen (Fysische Geografie van Nederland). 2e druk.
- Berendsen, H.J.A., 2005. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Houten.

Bijlage 1: Archeologische beleidskaart van de gemeente Blaricum

Beleidskaart

Project:
14080019

Toponiem:
Bierweg 43

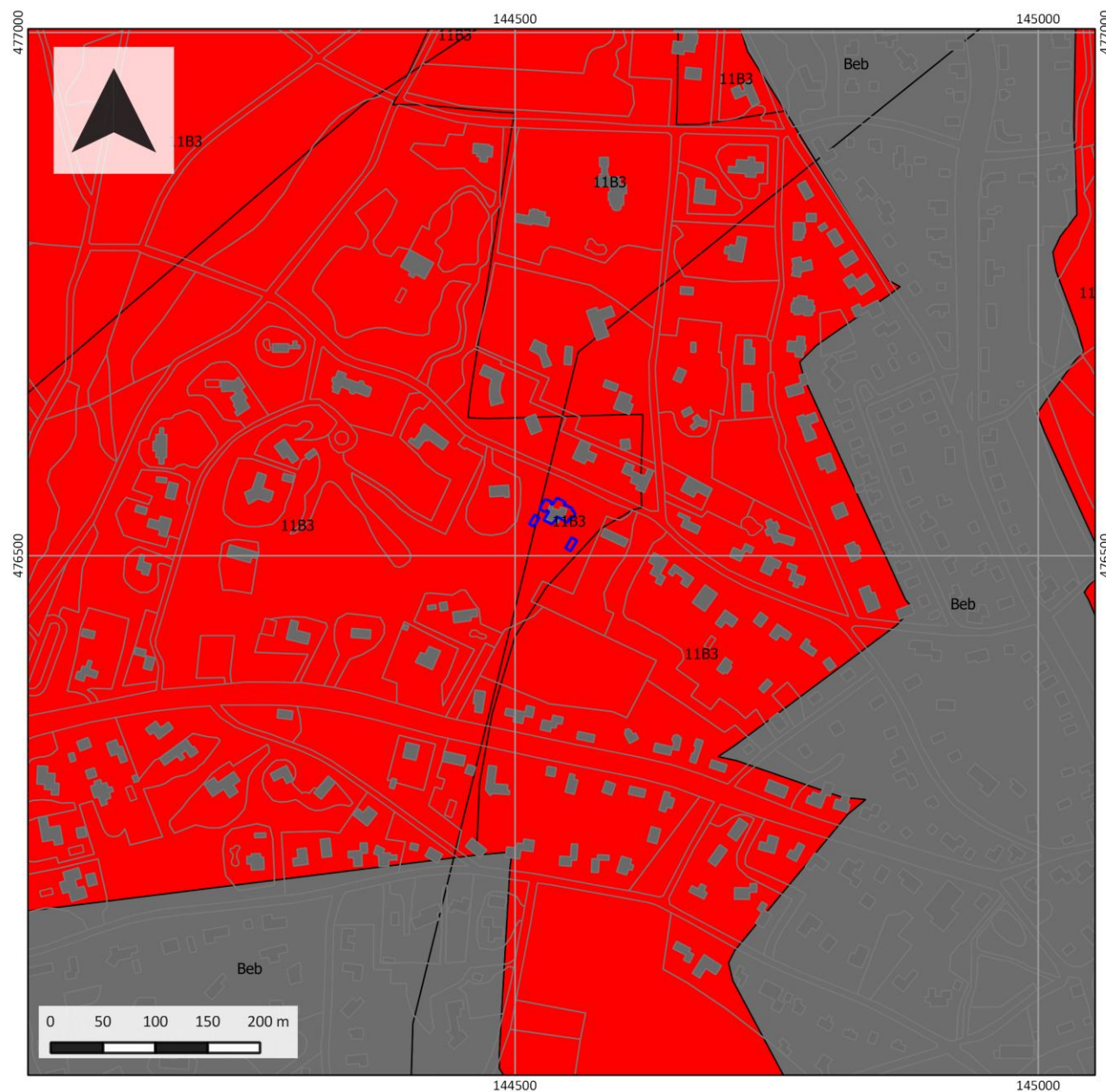
Plaats:
Blaricum

Legenda

plangebied

archeologische waarden	Archeologische verwachting
Gemeentegrens	geen verwachting
archeologisch terrein	lage verwachting
beschermd monument	middelhoge verwachting
Wegen	hoge verwachting
	onbekend

Bijlage 2: Geomorfologie

Geomorfologie

Project:
14080019

Toponiem:
Bierweg 43

Plaats:
Blaricum

Legenda

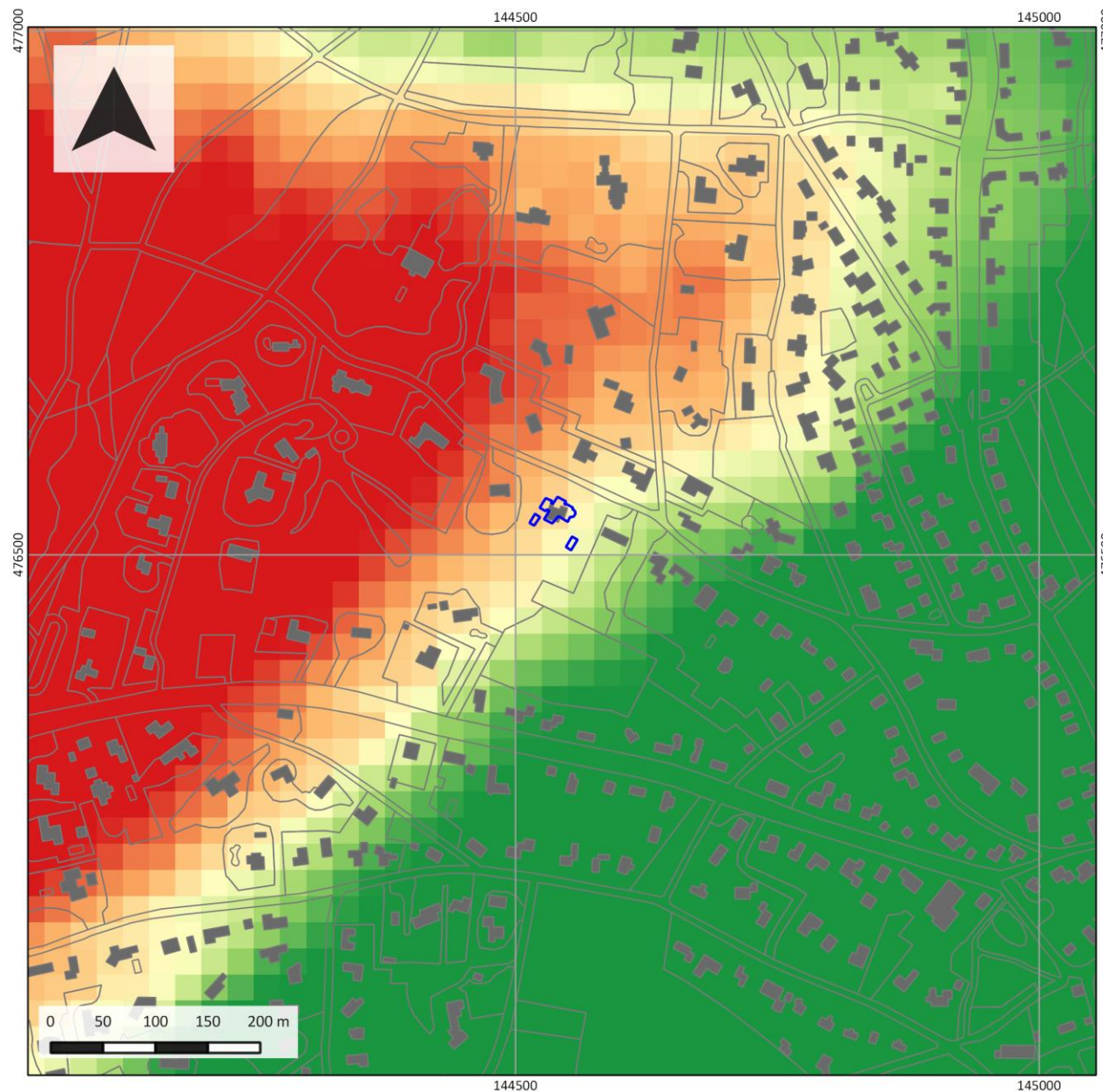
 plangebied

geomorfologie

 11B3

 Beb

Bijlage 3: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)

Hoogtekaart

Project:
14080019

Toponiem:
Bierweg 43

Plaats:
Blaricum

Legenda

 plangebied

AHN2

- 1500.000000
- 1571.428571
- 1642.857143
- 1714.285714
- 1785.714286
- 1857.142857
- 1928.571429
- 2000.000000
- 2071.428571
- 2142.857143
- 2214.285714
- 2285.714286
- 2357.142857
- 2428.571429
- 2500.000000

Bijlage 4: Bodemkaart

Bodemkaart

Project:
14080019

Toponiem:
Bierweg 43

Plaats:
Blaricum

Legenda

 plangebied

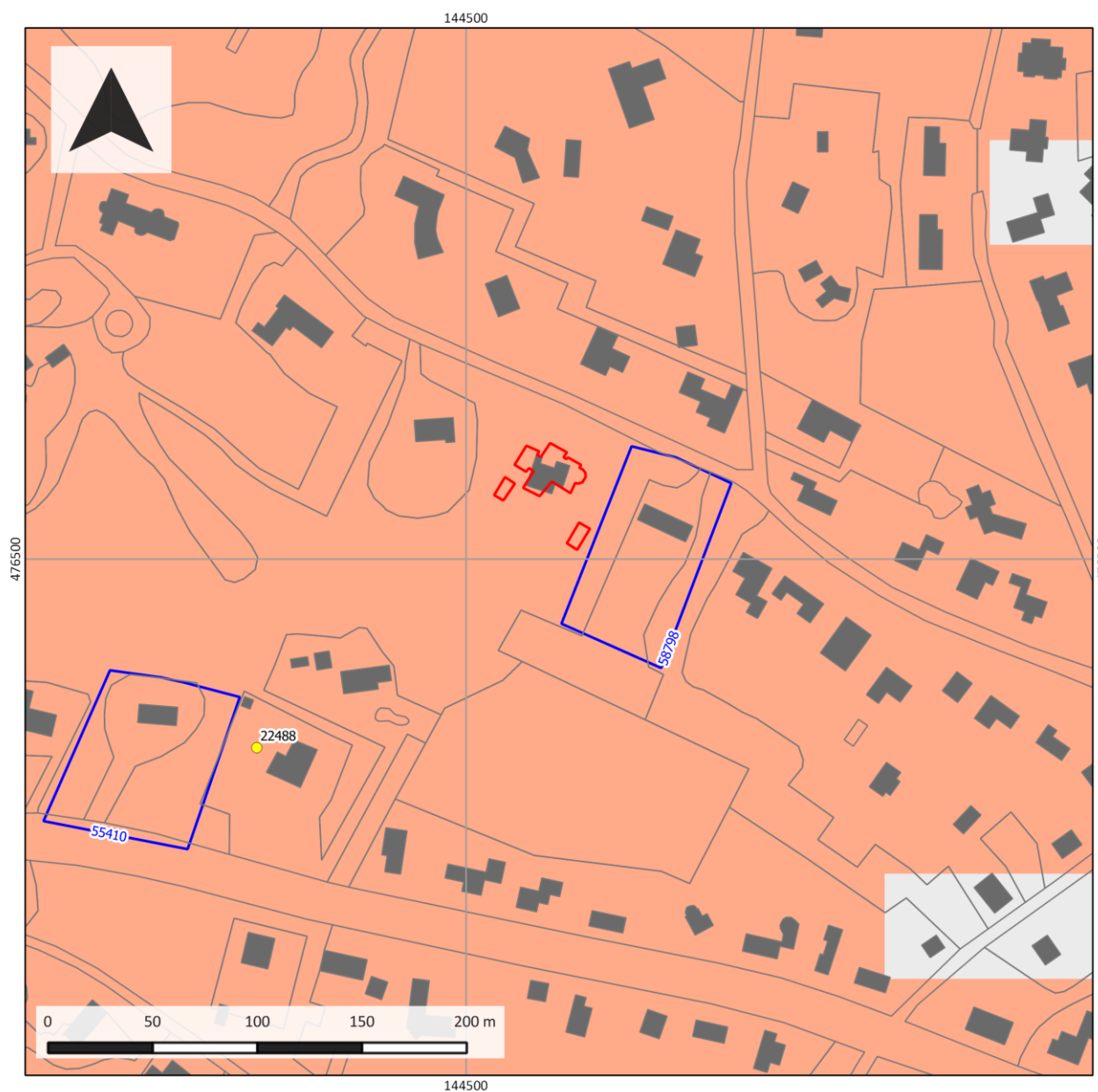
bodemkaart

 |h BEBOUW

 Y30

 zEZ30

Bijlage 5: Archeologische waardenkaart (onderzoeken, waarnemingen, monumenten; bron: Archis)

Waardenkaart

Project:
14080019

Toponiem:
Bierweg 43

Plaats:
Blaricum

Legenda

- plangebied
 - waarnemingen
 - vondstmeldingen
 - onderzoeksmeldingen
- monumenten**
- Archeologische waarde
 - Hoge archeologische waarde
 - Zeer hoge archeologische waarde
 - Zeer hoge archeologische waarde, beschermd

Bijlage 6: Boorpuntenkaart

Boorpuntenkaart

Project:
14080019

Toponiem:
Bierweg 43

Plaats:
Blaricum

Legenda

- boringen
- plangebied

Bijlage 6: Foto's van de boringen

De boorkernen op onderstaande foto's zijn van links naar rechts uitgelegd, per 50 cm, waarbij de onderkanten van de boringen naar boven wijzen.

Boring 1

Boring 2

Boring 3

Boring 4

Boring 5

Boring 7

Boring 8

Bijlage 7: NEN 5104

Textuurindeling (NEN 5104)

Hoofdnaam	Toevoeging [Org, Gr]	Gradiënt toevoeging	Laaggrens
LG = grind	g = grindig	1 = zwak	dif = diffuus
Z = zand	z = zandig	2 = matig	gel = geleidelijk
L = leem	s = siltig	3 = sterk	sch = scherp
K = klei	k = kleiig	4 = uiterst	
V = veen	h = humeus		
	m = mineraalarm		

Karakteristieken en plantenresten

VAM (amorfititeit)	Plantenresten (plr)	Consist(entie)	M50 (mediaan)	Alleen voor zand
1 = Zwak amorf	ri = riet	ST = stevig	75-105	uiterst fijn
2 = Matig amorf	ho = hout	MST = matig stevig	105-150	zeer fijn
3 = Sterk amorf	ze = zegge	MSL = matig slap	150-210	matig fijn
	wo – wortels	SL = slap	210-300	matig grof
	plr = ongedef.	ZSL = zeer slap	300-420	grof
			420-600	zeer grof

Nieuwvormingen en grondwater

Ca (kalkgehalte, CaCO ₃)	Fe (roestvlekken)	Oxidatie/reductie [o/r]	GW (grondwater)
1 = afwezig	1 = afwezig	o = oxidatie	GW = grondwater
2 = matig kalkhoudend	2 = ijzerhoudend	or = oxidatie/reductie	GHG = gem. hoogste grondwaterstand
3 = kalkhoudend	3 = sterk ijzerhoudend	r = reductie	GLG = gem. laagste grondwaterstand

Classificatie en interpretatie

Bodemhorizont (Hor.; volgens De Bakker & Schelling, 1989)	Monstername (M)	Lithogenese (lith.)
BHA	X (boring) – XXX {diepte in cm}	STU = stuwwal-/hellingafzettingen
BHB		X = verstoord
BHBC		
BHC		
...		

Bijzonderheden

Archeologische indicatoren en afkortingen in de kolom 'bijzonderheden'

Omg. = omgewerkt	gr = grindje	l = leem (verbrand)
Opg. = opgebracht	st = steentjes	b = bot
	fe-c = ijzerconcreties	aw = aardewerk
gg = goed gesorteerd	mn-c = mangaanconcreties	vs = vuursteen
mg = matig gesorteerd	mn = Mangaan	bakst = baksteen/puin
sg = slecht gesorteerd	spi = spikkel (+ kleur)	fos = fosfaat
	vl = vlekken (+ kleur)	hk = houtskool
	sch = schelpen	
	bijm = bijmenging (+ text.)	

Bijlage 8: Boorbeschrijvingen

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	1
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,533	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,556	<i>Gt</i>	<i>VII</i>	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	20.9 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
50	Zs1	h3	-	g1	wo	drbrgr	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, bakst
60	Zs2	-	-	g1	-	br	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	BHBs	-	STU	sg
90	Zs1 2	-	-	g1	-	brge	scherp	MST	210-300	o	1	2	-	BHBC	-	STU	-
120	Zs1	-	-	g2	-	ge	EB	ST	210-300	o	1	1	-	BHC	-	STU	-

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	2
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,527	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,543	<i>Gt</i>	<i>VII</i>	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	20.6 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
70	Zs1	h2	-	g1	wo	zw ge bl	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, bakst
120	Zs2	-	-	g2	-	ge	EB	MST	210-300	o	1	2	-	BHC	-	STU	sg

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	3
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,519	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,533	<i>Gt</i>	VII	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	21.1 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
45	Zs1	h3	-	g1	wo	drbrgr	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, bakst
65	Zs2	-	-	g1	-	br	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	BHBs	-	STU	sg
90	Zs1 2	-	-	g1	-	brge	scherp	MST	210-300	o	1	2	-	BHBC	-	STU	-
120	Zs1	-	-	g2	-	ge	EB	ST	210-300	o	1	1	-	BHC	-	STU	-

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	4
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,538	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,529	<i>Gt</i>	VII	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	20.6 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
30	Zs1	h3	-	g1	wo	drbr ge	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, bakst
55	Zs1	h3	-	g1	-	drbrgr	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	sg
70	Zs2	-	-	g1	-	br	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	BHBs	-	STU	sg
90	Zs1 2	-	-	g1	-	brge	scherp	MST	210-300	o	1	2	-	BHBC	-	STU	-
120	Zs1	-	-	g2	-	ge	EB	ST	210-300	o	1	1	-	BHC	-	STU	-

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	5
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,542	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,543	<i>Gt</i>	VII	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	21.0 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
65	Zs1	h2	-	g1	wo	zw ge bl	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, bakst
100	Zs2	-	-	g2	-	ge	EB	MST	210-300	o	1	2	-	BHC	-	STU	sg

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	6
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,556	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,548	<i>Gt</i>	VII	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	20.9 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
70	Zs1	h2	-	g1	wo	zw ge bl	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, bakst
100	Zs2	-	-	g2	-	ge	EB	MST	210-300	o	1	2	-	BHC	-	STU	sg

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	7
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,549	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,533	<i>Gt</i>	VII	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	20.5 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
90	Zs1	h3	-	g1	wo	zw ge bl	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, brok Bs
110	Zs1 2	-	-	g1	-	librge	scherp	MST	210-300	o	1	2	-	BHB	-	STU	sg
140	Zs2	-	-	g2	-	ge	EB	MST	210-300	o	1	2	-	BHC	-	STU	verkoold takje

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	8
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,544	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,520	<i>Gt</i>	VII	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	21.2 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
75	Zs1	h3	-	g1	wo	zw ge bl	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, hk brok, Bs brok
90	Zs1 2	-	-	g1	-	brge	scherp	MST	210-300	o	1	2	-	BHBC	-	STU	sg
120	Zs2	-	-	g2	-	ge	EB	MST	210-300	o	1	2	-	BHC	-	STU	verkoold takje

Projectnaam	Blaricum, Bierweg 43				Boorpuntnr.	9
Projectcode	14080019					
<i>Beschrijver:</i>	<i>drs. T. Nales</i>					
<i>Boormethode:</i>	<i>Edelmanboor</i>					
<i>Boordiameter:</i>	<i>7 cm en 15 cm</i>	<i>Zeefdiameter:</i>	<i>2 mm</i>			
<i>X-coördinaat</i>	144,553	<i>GWS</i>	-	<i>Landgebruik</i>	bos	
<i>Y-coördinaat</i>	476,511	<i>Gt</i>	VII	<i>Bodemkaart</i>	Y30	
<i>Z-coördinaat</i>	20.3 m NAP	<i>GWS na boring</i>	-	<i>Geom. kaart</i>	11B3	

Opmerking:

[-Mv]	Textuur	Org	VAM	Gr	plr	Kleur	Laaggrens	Consist.	M50	o/r	Ca	Fe	GW	Hor	M	Lith.	Bijzonderheden
65	Zs1	h3	-	g1	wo	zw ge bl	scherp	MST	210-300	o	1	1	-	X	-	X	omg, brok Bs
80	Zs1 2	-	-	g1	-	librge	scherp	MST	210-300	o	1	2	-	BHBC	-	STU	sg
120	Zs2	-	-	g2	-	ge	EB	MST	210-300	o	1	1	-	BHC	-	STU	sg